

29. 1. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exekuce na podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným

Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným je majetkem, který může být předmětem exekuce či výkonu rozhodnutí. Poměrně dlouhou dobu však exekuce probíhala tím způsobem, že byl společník exekučním příkazem zbaven svého podílu, který byl převeden na společnost. Exekutor pak měl utržit vypořádací podíl, který měla společníkovi v důsledku zániku jeho účasti ve společnosti uhradit společnost. Takové ustanovení se ovšem v praxi ukázalo poměrně nepraktické, neboť vypořádací podíly často nebyly vypláceny. Ještě dnes se lze poměrně často setkat s tím, že v obchodním rejstříku je jako společník uvedena společnost sama, a v okamžiku, kdy nemá jednatele, je z ní zcela nečinná, de facto mrtvá společnost.

Teprve v relativně nedávné době, s účinností od 1.1.2014, bylo do občanského soudního řádu doplněno ustanovení § 320ab, které umožňuje - v určitých případech - prodej podílu v dražbě. Pro úplnost dodejme, že se toto ustanovení vztahuje nejen na společnost s ručením omezeným, ale i na družstevní podíl včetně podílu v bytovém družstvu a na podíl komanditisty.

Ne všechny podíly však je možné exekvovat prodejem v dražbě. Jaká je hranice mezi způsoby postižení podílu ve společnosti s ručením omezeným?

K tomuto problému se vyjádřil Nejvyšší soud České republiky v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 5719/2016. V dané věci byla žalobkyně společnicí společnosti s ručením omezeným. Ve společenské smlouvě společnosti bylo ustanovení omezující převoditelnost podílu: „společník může převést svůj podíl nebo jeho rozdělenou část na společníka nebo na třetí osobu jen se souhlasem valné hromady“ a „společníci mají přednostní právo na převzetí podílu jiného společníka“. Na podíl žalobkyně byl vydán exekuční příkaz a poté byl zjištěn její úpadek, který byl následně řešen konkursem.

V řízení soud prvního stupně konstatoval, že žalobkyně je stále společnicí společnosti, neboť její účast v ní nemohla zaniknout v důsledku právní moci exekučního příkazu, jelikož její podíl byl převoditelný, byť omezeně. Konstatoval, že takový podíl měl být prodán exekutorem v dražbě, což se však v tomto případě nestalo. Odvolací soud se v zásadě ztotožnil s argumentací soudu prvního stupně a rozhodnutí potvrdil.

Společnost podala proti rozhodnutí odvolacího soudu dovolání, které však nebylo důvodné. Nejvyšší soud nejprve konstatoval, že úprava převoditelnosti podílu uvedená v § 207 zákona o obchodních korporacích je dispozitivní, a proto je možné se od ní ve společenské smlouvě společnosti odchýlit. „Sjednejí-li si společníci společnosti s ručením omezeným, že podíly není možné převádět na jiného společníka, nijak tím (per se) nenaruší ani veřejný pořádek, ani dobré mravy.“ Dále uvedl, že zákon o obchodních korporacích „zná a rozlišuje podíl neomezeně převoditelný, omezeně převoditelný a (zcela) nepřevoditelný“.

Pokud jde o podíl zcela nepřevoditelný, je jedinou možností jeho postihu exekuční příkaz, jehož právní mocí končí účast společníka ve společnosti; společník má samozřejmě právo na vypořádací podíl, který - namísto něj - obdrží exekutor.

„Je-li však exekučním příkazem postižen podíl převoditelný, byť jen omezeně, zaniká účast

společníka ve společnosti s ručením omezeným udělením příklepu v dražbě nebo doručením vyrozumění o neúspěšné opakované dražbě společnosti s ručením omezeným.“ Dodejme, že příklep v takové dražbě může být udělen jen tomu, kdo splňuje požadavky stanovené zákonem a společenskou smlouvou, případně stanovami. Teprve v případě, že se nepodaří prodat podíl ani v opakované dražbě nebo není-li podíl vůbec převoditelný, postihuje exekuce pohledávku z práva na vypořádání (vypořádací podíl).

JUDr. Michaela Balousová,
advokátka

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)